

Csemete-nevelési költségek.

A csemete-nevelési költségekről még igen kevés adat fölött rendelkezünk, úgy hogy erdőtelepítési költségvetéseknél, erdőértékszámításoknál és most legujabban az erdei érték és árszabályok összeállításánál az erdei kihágási bíróságok számára, kívánatosnak kell ismernünk a rendelkezésünkre álló ebbeli adatok közlését is.

Az okok, melyeknek az adatok hiányát többnyire felróvni kell, következők: Vagy nem szokás az ertvényezési munkálatokról rendes kimutatásokat vezetni; vagy ha igen is, de azok nincsenek úgy szerkesztve, hogy az eredmények minden egyes munkálatra s az előállított csemeték mennyiségére és minőségére lennének kiszámítva; többnyire pedig azt szoktuk vélni, hogy az a nagy közönséget alig érdekelheti, hogy mibe került nekünk az a néhány száz, vagy ezer csemete, melyet termeltünk; végre csak úgy szárazon odavetni néhány adatot, senki sem mer, hisz azt el sem fogadná a szerkesztőség.*)

Ajtónk előtt állván a tavasz, s hogy a fönnebb vázolt hiányra vezessük tisztelt szaktársaink figyelmét, néhány adatot kívánunk közölni, azon reményben, hogy azok számos hasonló közleményre fognak serkenteni.

Mindenekelőtt egy táblácskát közlünk, a mely a csemeték számát egy kat. hold faiskolában, a sorok és csemeték távolsága szerint elméletileg kiszámítva tünteti elő, s a melyben utakra és kiveszésre 10⁰/₀ leüttetvén, az utolsó 5 rovat a valódi mennyiséget tünteti elő. Ezen utóbbi adatok helyreigazításra várnak.

*) Épen az adatok könnyebb és egyszerűbb módon való közölhetése kedvéért nyitottuk meg a „vidéki levelek“ rovatát.

A csemeték száma egy kat. hold faiskolában.

Csemetétáv hüvelyekben	40° szélességben van 40° hosszú sor	1/4	1/2	1	1 1/2	2	100/0-ot leütve utakra és kivészésre					Megjegyzés
		l á b s o r t á v m e l l e t t					1/4	1/2	1	1 1/2	2	
		720	360	240	160	140	720	360	240	160	140	
		s o r t s z á m í t v a v a n e z e r c s e m e t e										
1	2880	2·073	1·036	691	460	405	1·866	933	622	414	364	Az 1/4 és 1/2 láb sortávnál minden 3. széles ágynak 1 láb széles utat számitva.
2	1440	1·036	518	345	230	201	933	466	310	207	180	
3	960	691	345	230	153	134	622	310	207	138	120	
4	720	518	259	172	115	100	466	233	155	103	90	
5	576	414	207	138	92	80	373	186	124	83	72	
6	480	345	172	114	76	67	310	155	103	68	60	
12	240	.	.	57	38	33	.	.	51	31	30	
18	160	.	.	.	2·5	22	.	.	.	23	20	

Hogy a fönnebb kimutatott csemetemennyiség nem tult, mint az első pillanatra látszik, bizonyítja a következő adat.

Nyir-Bátorban elvettetett 2000 □ öl területű csemetekertbe 114 liter ákácsmag, tehát egy holdra 91.2 liter. A csemetéket egy-egy ölnyi hosszú soron megolvastván, azok átlaga a sorok átlagos hosszával adott 970 ezer, tehát holdanként 768 ezer egy éves csemetét. A sorok távolsága 1' volt; utak nem voltak hagyva, mert az egy éves csemeték között a sorközökben lehetett járni. Következő évben pedig arra szükség nem volt, mert az erősebbek a szabadban, a gyengébbek pedig az iskolában nagyobb csemete és sortáv mellett szét ültették. Egy liter ákácsmagból a fönnebbiek szerint lett körülbelöl 8.500 csemete.

Ezen adatokat fönnebbi táblázattal összehasonlítva, az következik, hogy a csemeték 1"-nel sűrűbben állottak.

A fönnebb közölt táblácskát a szükséges magmennyiség kiszámítására is lehet használni. Pl.

Egy hektoliterban van körülbelöl 16 ezer szem mocsártölgymakk. 1 1/2' sor és 3" csemetétáv mellett elér 230.000

szem (az utakat nem számítva), a bevetésre tehát kell 14.³⁷ hektl. makk. Közönséges tölgyből (muzsaly), melynek makkja kisebb szokott lenni, több fér a hektoliterbe, „Erdőtenyésztés-tan“-omban közlött adatok szerint mintegy negyednyivel anynyi, a mit azonban próba olvasással kellene előbb valakinek megállapítani, hogy hazánkban szerzett adatokra hivatkozhassunk.

Egy hektoliterben van 43.500 szem ákáczmag (Mautner budapesti magkereskedőtől vett próba szerint); a fönnbbi sor és csemetetáv s tehát szemszükséglet szerint kell egy kat. holdon 5.²⁹ liter mag.

Ha a fönnbb közölt egy kat. holdra elvetett 91.² liter mag mennyiségét kiszámítjuk, 3,967.200 szemet kapunk, a mely, egybehasonlítva a táblácska adataival, azt mutatja, hogy a mag ugyszólván szem-szem mellé vettetett el, mert 1' sor és 1'' csemetetáv mellett is csak 2,073.000 csemetének van helye. Ha 1' sor 1'' csemetetáv mellett történik is a vetés 691 ezer szem, tehát 15.⁸⁸ liter ákáczmagnak elégnek kell lenni; mert ha a mag fele nem is kél ki, a mi alig tehető föl, mégis alig marad elegendő hely a gyorsan növé csemeték számára.

A fönnbbieknek előrebocsátása után álljanak itt a következő adatok.

Futóhomokos talajon, nem messze Budapesttől következők voltak az ákáczcsemeték nevelési költségei egy kat. holdon.

1 éves vetés. (1^{1/2}' sortáv, 2'' átlagos csemetetáv.)

Egy hold földnek hasznobére egy évre .	8	frt	—	kr.
„ „ „ munkáltatása 2 ^{1/2} igás				
napszám 3 frtjával	7	„	50	„
120 liter ákáczmag 18 frtjával hektolit. .	21	„	60	„
Vetésre 30 napszám, 30 krjával	9	„	—	„

Gyomlálásra 80 napszám, 30 krjával . 24 frt — kr.

Első kapálásra 20, másodikra 15=35

napszám, 40 krjával 14 „ — „

Egy kat. hold költségei . 84 frt 10 kr.

Próbaolvasás után volt 220 ezer cse-

mete, kerül ezre — „ 38.₂₃ „ *)

3 éves vetés. (Az erősebb csemeték kiültetésre kiszedve, a selejtése benne hagyva.)

A fönnbbi költség 80 frt 60 kr.

2 évi földhaszonbér 8 frtjával . . . 16 „ — „

2 évi 3-szoros = 6-szori megkapálás 15,

összesen 90 napszám, 40 krjával . . . 36 „ — „

Egy kat. hold költségei . 132 frt 60 kr.

Próbaolvasás után volt 128 ezer csemete,

kerül ezre 1 frt 04 krba.

5 éves iskolázott csemeték, (egy évesek átültetve.)

Egy hold földnek 4 évi haszonbére 8

frtjával 32 frt — kr.

Egy hold földnek megmunkálása mint fönt 7 „ 50 „

60 ezer csemete (2' sor 1/2' csemetetáv)

ára 37 krjával 22 frt 20 kr.

60 ezer csemete kiszedése, megnyesése,

és átültetése, 5 napszámot számítva ezrére,

összesen 300 napszám, 40 krjával . . . 120 „ — „

4 évig évente 3-szor, összesen 12-szer,

15 napszámjával, összesen 180 napszám meg-

kapálás 40 krjával 72 „ — „

Egy kat. hold költségei . 253 frt 70 kr.

Ezer csemete „ . 4 „ 23 „

*) E lapok 1881. I. 35. lapján Kabina J. szerint az egy éves fenyő-csemete ezre került 32 krba.

10 éves iskolázott csemeték, (5 éves iskolázottak ismét átültetve.)

Egy hold földnek 5 évi haszonbére 8		
frtjával	40	frt — kr.
Egy hold földnek megművelése	7	„ 50 „
20 ezer csemete (2' sor 1 ¹ / ₂ ' csemetetáv)		
ára 4 frt 23 krjával	84	„ 60 „
20 ezer csemete kiszedése, átültetése 12		
napszámjával ezre, összesen 240 napszám, 40		
krjával	96	„ — „
5 évig évente 3-szor, összesen 15-ször,		
15 napszámjával összesen 225 napszám, a		
megkapálásra 40 krjával	90	„ — „
Kétszeri nyesés 1 frtjával ezre	40	„ — „
Egy kat. hold költségei	358	frt 10 kr.
Ezer csemete „	17	„ 50 „

2 éves ákáczcsemetéknek ezrét		
lehet kapni	5	frtjával.
Miután ezen csemeték már a javát ké-		
pezik a termésnek, vegyük föl a 3		
éveseknek került költségeit	1	frt 04 kr,
vegyük ezrének kiszedésére, megnye-		
sésére és csomagolására 2 napszámot		
40 krjával	—	„ 80 „
különfélékre	—	„ 16 „ 2 frt.

Marad a termelőnek ezenként 3 „
 vagyis az adót és kezelési költségeket nem számítva, és 120 ezer
 esemete termelését véve föl, marad holdanként tiszta haszon
 360 frt.

Ebből azt vagyunk bátrak következtetni, hogy a csemete-
 nevelés, ha különben a csemetéknek kelendősege van, igen

lucratív üzlet, s hogy az, a ki azzal foglalkozni sajnálván, szükségletét máshonnét hozatja, pénzt pazarol.

A csemetékért fizetett drága pénz nagyon emeli az erdősítési költségeket, s oka egyrészt annak, hogy az erdőbirtokosok idegenkednek az erdőknek mesterséges uton való fölújításától.

Illés Nándor.

kir. erdőfelügyelő.

A földmivelési miniszter újabb hasznos intézkedése.

Országszerte rég ismert nagy baj, hogy hazánk erdődús vidékei legnagyobb részében a nép közönye az erdei munkák iránt oly nagy, hogy az erdőbirtokos, habár évi termésének csak egy bizonyos részét képes értékesíteni, még ennek kiállítását sem tudja a benlakókkal elvégeztetni, és a legtöbb esetben külföldi vagy legalább is távolabbi vidékek favágóira szorul!

Ezen nemzetgazdasági kalamitásnak következménye aztán az, hogy erdőbirtosaink, nyomva már a drága munkabérek által is, nem képesek termékeikkel az Alföld piacain sem a Stiriából, sem pedig a Gácshonból beözönlő árukkal szemben a versenyt megállani! Nem is csoda, mert hisz míg Gácshonnak a felső megyékkal határos részeiben nem ritkán a fuvaros egy rönkönek kiszállításáért egy liter sóval kénytelen megelégedni, addig nálunk ugyanazon munka a leggyakrabban 0.80—1.10 frtba kerül! További következménye pedig ezen visszás helyzetnek az, hogy míg a külföldi munkások százezreket visznek magukkal ki, addig a mi népünk a hosszú téli munkátlanság által elsatnyulva, az esetleg bekövetkező rossz termésnek áldozatul esik, és még a gyakori kormánysegély sem képes bajait megfelelően enyhíteni!